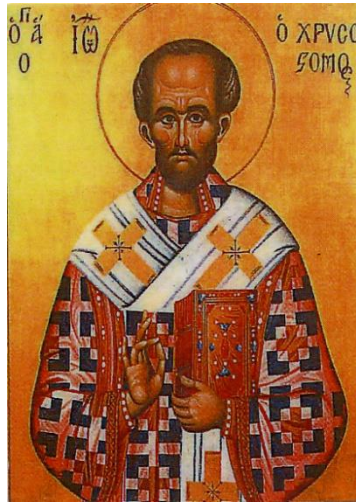

Ο ΑΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

«Τοιοῦτος γὰρ ἡμῖν ἔπρεπεν Ἀρχιερεὺς, Ὅσιος, ἄκακος, ἀμίαντος, κεχωρισμένος ἀπὸ τῶν ἀμαρτωλῶν, καὶ ὑψηλότερος τῶν οὐρανῶν γενόμενος». (Ἑβρ. Ζ' 26).

Τὰ θεῖα αὐτὰ λόγια ποὺ ἔγραψε ὁ μακάριος Ἀπόστολος Παῦλος γιὰ τὸν Κύριό μας Ἰησοῦ Χριστό, ἔχουν ἀπήχηση καὶ γιὰ κάθε Ἱεράρχη ἄξιο τῆς θεϊκῆς ἀποστολῆς του, πολὺ περισσότερο ἔχουν ἐφαρμογὴ γιὰ τὸν Μέγα Ἱεράρχη, Οἰκουμενικὸ διδάσκαλο, Πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως καὶ «χρυσὸν στῆ γλῶσσα καὶ στὴν καρδιά» Ἅγιο Ἰωάννη τὸ Χρυσόστομο, ποὺ τιμᾶ ἡ Ἐκκλησία μας στὶς 13 Νοεμβρίου. Βέβαια ἡ κοίμησή του ἔγινε στὶς 14 Σεπτεμβρίου, ποὺ τελεῖται ἡ Ὑψωσις τοῦ Τιμίου Σταυροῦ. Μετατέθηκε ὅμως τὴν 13^η Νοεμβρίου, γιὰ νὰ ψάλλεται τελεία ἡ ἀκολουθία του, ὅπως μᾶς λέγει ὁ ἅγιος Νικόδημος ὁ Ἀγιορείτης.

Μάλιστα ἐπελέγη ἡ 13^η Νοεμβρίου γιὰτὶ κατὰ τὴν ἡμέρα αὐτὴ ἔγινε ἡ ἀνάκληση τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου ἀπὸ τὴν πρώτη ἐξορία του.

1. Τὰ νεανικὰ χρόνια τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου

Γεννήθηκε στὴν Ἀντιόχεια περὶ τὸ 345 μ. Χ. Ὁ πατέρας του ἦταν στρατηγὸς καὶ ὀνομαζόταν Σεκοῦνδος καὶ ἡ μητέρα του Ἀνθούσα.

Νὰ θυμίσουμε ὅτι ἡ Ἀντιόχεια ἦταν ἡ τέταρτη μεγάλη πόλις τοῦ τότε κόσμου, μὲ πάνω ἀπὸ 200.000 κατοίκους. Ἐδῶ γιὰ πρώτη φορὰ ὀνομάστηκαν οἱ μαθηταὶ τοῦ Κυρίου Χριστιανοὶ (Πραξ. 11, 26).

Ἦταν ἡ ἀφετηρία τῶν ἱεραποστολικῶν περιοδειῶν τοῦ Ἀποστόλου τῶν ἐθνῶν Παύλου. Ἐδῶ ἔδρασε καὶ ὁ ἅγιος

Ἀποστολικὸς Πατέρας Ἰγνάτιος ὁ Θεοφόρος, ὁ Ἐπίσκοπος καὶ Μάρτυρας. Ἐδῶ συγκλήθηκαν καὶ Τοπικὲς Σύνοδοι.

Ἐδῶ λοιπὸν ἔζησε καὶ ἔδρασε τὰ πιὸ πολλὰ του χρόνια (50), ὁ ἀθάνατος μέγας Φωστήρας τῆς Ἐκκλησίας μας Χρυσόστομος.

Ὁ πατέρας του Σεκουῖνδος πέθανε ὅταν ὁ Ἰωάννης ἦταν ἀκόμη νήπιο καὶ ἡ μητέρα του Ἀνθούσα μόλις 20 ἐτῶν. Δὲ θέλησε νὰ ἔρθει σὲ δευτέρου γάμο, παρὰ τὶς πιέσεις καὶ τὶς προτάσεις. Ἀφοσιώθηκε ἀποκλειστικὰ στὴ χριστιανικὴ ἀνατροφή τοῦ μικροῦ Ἰωάννη καὶ ὁ Θεὸς τὴν ἐτίμησε. Ὁ περίφημος στὴν ἐποχὴ του ρήτορας Λιβάνιος, διδάσκαλος τοῦ ἁγίου Χρυσοστόμου, εἶπε μιὰ μέρα γιὰ τὴν Ἀνθούσα «Βαβαί, οἶαι παρὰ τοῖς χριστιανοῖς γυναῖκες εἰσιν!». Πῶ, πῶ, τί θαυμάσιες, ποὺ εἶναι οἱ γυναῖκες τῶν Χριστιανῶν! Καὶ ἀκόμη εἶπε ὁ ἴδιος γιὰ τὸ νεαρὸ Χρυσόστομο, ὅτι θὰ τὸν ἄφηνε διάδοχο στὴ σχολὴ του τὸν Ἰωάννη, ἂν δὲν τὸν εἶχαν κλέψει οἱ χριστιανοί.

Ἔτσι ὁ Ἰωάννης «ἐξαίρετη μεγαλοφυΐα» καὶ κατὰ τὸ σύγχρονο ἱστορικὸ, Κωνσταντῖνο Παπαρηγόπουλο, ἀριστεύει στὰ γράμματα καὶ πρωτεύει στὴν ἀρετὴ.

Ἐκτὸς τῶν ἄλλων σπουδάζει καὶ στὴν περίφημη θεολογικὴ Σχολὴ τῆς Ἀντοχείας, ἀλλὰ καὶ τῶν «περιφανῶν ἀσκητηρίων», ὅπου ἔκανε ἀπόλυτη ὑπακοὴ σ' ἓνα γέροντα ἀσκητὴ Σύρο. Μετὰ ἔκανε μόνος του πολλὴ σκληραγωγία σ' ἓνα σπήλαιο μὲ προσευχὴ καὶ μελέτη τῶν θείων Γραφῶν.

Ἡ αὐστηρὴ ὁμῶς μοναστικὴ ζωὴ τοῦ κλόνισε τὴν υἰεὶα καὶ γύρισε στὴν Ἀντιόχεια.

Στὴν ἀρχὴ ἐξήσκησε τὸ ἐπάγγελμα τοῦ δικηγόρου καὶ ἀναδείχτηκε μέγας ρήτορας. Γρήγορα ὁμῶς τὸ ἐγκατέλειψε καὶ στράφηκε ἐξ ὀλοκλήρου στὴν ὑπηρεσία τῆς Ἐκκλησίας. Ἀφοῦ βαπτίστηκε, χειροτονήθηκε Διάκονος τὸ ἔτος 381 μ. Χ. ἀπὸ τὸν ἐπίσκοπο Ἅγιο Μελέτιο καὶ τὸ 386 μ. Χ. Πρεσβύτερος ἀπὸ τὸν ἐπίσκοπο Φλαβιανὸ.

2. Ὁ ἱερός Χρυσόστομος ὡς Διάκονος καὶ Πρεσβύτερος στὴν Ἀντιόχεια

Ἐδῶ στὴν Ἀντιόχεια ἐκφώνησε τὰ πιὸ πολλὰ του κηρύγματα μιὰ δωδεκαετία. Ἐρμήνευσε τὰ πιὸ πολλὰ βιβλία Παλαιᾶς καὶ Καινῆς Διαθήκης.

Σῶζονται γύρω στὶς 1.000 ὁμιλίες του. Ὅλα του τὰ ἔργα φτάνουν τοὺς 18 ὀγκῶδεις τόμους στὴν Πατρολογία τοῦ Migne. Οἱ

όμιλίες του διακρίνονται σε έρμηνευτικές, ήθικες, πανηγυρικές, έγκωμιαστικές. Έγραψε και πολλές Έπιστολές και πραγματείες.

Μερικές από τις όμιλίες του:

Οί 6 Λόγοι «Περὶ Ἱερωσύνης» εἶναι ἀπὸ τὰ πλεόν τέλεια δοκίμιά του. Ἡ ἱερωσύνη, ὡς θεῖο χάρισμα, «τελεῖται μὲν ἐπὶ τῆς γῆς, τάξιν δὲ ἐπουρανίων ἔχει ταγμάτων» (Λόγος 3, 4). Ἐπομένως ὅσοι ἱερώνονται πρέπει νὰ ἔχουν ἀγάπη γιὰ τὸ ποιμνιο, ζῆλο, ταπεινοφροσύνη, καθαρότητα, διδακτικὴ καὶ διοικητικὴ ἱκανότητα. «Ὁ ἱερέας νὰ λάμπει σὰν τὸ Φῶς». Ἐπισημαίνεται ἡ εὐθύνη χειροτονοῦντος καὶ χειροτονουμένου.

Ἐπειτα οἱ 21 όμιλίες του «Εἰς τοὺς ἀνδριάντας»· ἀληθινὸ ἀριστούργημα όμιλητικῆς.

«Εἰς τὸν Λάζαρον» 7 όμιλίες, ὅπου ἐκτὸς ἀπ' αὐτὸν γίνεται λόγος καὶ περὶ τῶν σεισμῶν. Νὰ τί γράφει:

«Ἡ γὰρ αἰτία τοῦ σεισμοῦ ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ, τῆς δὲ ὀργῆς αἴτιοι αἱ ἁμαρτίαι ἡμῶν» (PG 48, 1030)

«Περὶ Μετανοίας» 9 όμιλίες.

«Περὶ τοῦ διαβόλου» 3 όμιλίες.

«Περὶ παρθενίας», ἀλλὰ καὶ «περὶ γάμου».

«Εἰς τὸν Ἀπόστολον Παῦλον» 7 όμιλίες, ὥστε ἄλλοι νὰ ποῦν:

**«Χριστοῦ στόμα πέφυκε τὸ Παύλου στόμα,
στόμα δὲ Παύλου τὸ Χρυσστόμου».**

«Εἰς δεσποτικὰς ἑορτάς, εἰς μάρτυρας καὶ ἁγίους».

«Κατηχήσεις» 14 όμιλίες καὶ «περὶ αἰρετικῶν».

«Περὶ τοῦ πῶς δεῖ τοὺς γονεῖς ἀνατρέφειν τὰ τέκνα» καὶ «περὶ ἐλεημοσύνης».

Πλήθος όμιλιῶν σὲ ἁγιογραφικὰ χωρία.

Πολλές Έπιστολές.

Ἡ Θεία Λειτουργία του καὶ περὶ τῆς Ἐκκλησίας, γιὰ τὴν ὁποία γράφει ὅτι «οὐδὲν ἰσχυρότερον» ὑπάρχει καὶ εἶναι πάντα «πολεμουμένη καὶ νικῶσα». (PG 52-ΕΠΕ 33).

«Περὶ δὲ τῶν Ἁγίων Μυστηρίων» γράφει ὅτι ἀπαιτεῖται ἐκτὸς τοῦ ἁγίου Βαπτίσματος καὶ Μετάνοια, δάκρυα, ἑξομολόγησις, ἔργα ἀγαθὰ».

«Ταπεινοφροσύνη καὶ Προσευχὴ».

«Περὶ δὲ τῆς Θείας Κοινωνίας» λέγει ὅτι «Αὐτὸ εἶναι τὸ θαῦμα τῶν Μυστηρίων». Γιατὶ «Αὐτὸν ἐσθίεις. Διὸ χρῆ ἐγρηγορέναι. Καὶ γὰρ οὐ μικρὰ κεῖται κόλασις τοῖς ἀναξίοις μετέχουσι. Γεγόναμεν ἡμεῖς Χριστοῦ σῶμα ἓν καὶ σὰρξ μία». (PG 58, 744-ΕΠΕ 12, 216).

Καὶ νὰ μὴν ἀναχωροῦν οἱ Χριστιανοὶ πρὸ τοῦ τέλους τῆς Θείας Λειτουργίας, γιατί μοιάζουν μὲ τὸν Ἰούδα (PG 64, 492-ΕΠΕ 26, 614).

Ἐκτὸς ὅμως τῶν συγγραμμάτων, ὁ ἱερός Χρυσόστομος στὴν Ἀντιόχεια, ἐπιδίδεται καὶ στὸ φιλανθρωπικὸ ἔργο. Συντηροῦσε καθημερινὰ 3.000 πτωχοὺς. Αὐτὸ ἦταν ἄθλος γιὰ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη, πού ἦταν ἀνύπαρκτη ἢ ὀργανωμένη κοινωνικὴ πρόνοια.

Ὁ ἀριθμὸς αὐτὸς τῶν πτωχῶν, θὰ ἀυξηθεῖ ἀργότερα στὴν Κωνσταντινούπολη, ὅπου ὡς Ἀρχιεπίσκοπος συντηροῦσε 7.000 πρόσωπα καθημερινὰ.

Μᾶς λέγει ὁ Παλλάδιος ὅτι ὁ ἱερός Χρυσόστομος ἔχτισε καὶ πολλὰ νοσοκομεῖα καὶ λεπροκομεῖο. Εἶχε δὲ τὴν κοινωνικὴ φροντίδα «τῶν χηρῶν, τῶν Παρθένων, τῶν ἀρρώστων, τῶν καταπονυμένων, τῶν πλανωμένων τὴν ἐπιστροφή καὶ τῶν φυλακισμένων».

Καὶ συμπληρώνει ὁ Θεοδώρητος, ἐπίσκοπος Κύρου, ὅτι: «Ὁ Πατέρας εἶχε κάθε ἡμέρα ἀναρίθμητες ἀσχολίες γιὰ τὰ προβλήματα τοῦ καθενός».

3. Ὁ ἱερός Χρυσόστομος ὡς Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως.

Ἡ ἀγία ζωὴ τοῦ Χρυσοστόμου, τὸ τεράστιο φιλανθρωπικὸ του ἔργο, οἱ χειμαρρώδεις λόγοι του, πού καταγράφονταν ἀπὸ πρακτικογράφους καὶ διαδόθηκαν σὲ ὅλη τὴν αὐτοκρατορία, ἦταν οἱ αἰτίες γιὰ νὰ ἀναθέσουν τὸν χηρεύοντα θρόνο τῆς Κωνσταντινουπόλεως, στὸν ταπεινὸ πρεσβύτερο τῆς Ἀντιόχειας, Ἰωάννη. Ὅμως ὁ ἴδιος δὲ δεχόταν. Μὲ τέχνασμα πραγματικὰ τὸν ἀπήγαγαν ἀπὸ τὴν Ἀντιόχεια καὶ μὲ βασιρικὸ ἀμάξι τὸν μετέφεραν στὴν Κωνσταντινούπολη, ὅπου τὸν χειροτόνησαν Ἀρχιεπίσκοπο στίς 15 Δεκεμβρίου τοῦ 397 μ. Χ. στὸ Ναὸ τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας.

Ἐκεῖ ὁ ἱερός Χρυσόστομος ἄρχισε τὸ θεάρεστο ἔργο, μὲ τὴν ἀσκητικὴ ζωὴ του, τὸ θεῖο κήρυγμα καὶ τὴν φιλανθρωπία. Βοῆκε ὅμως καὶ ἀνθρώπους φιλόδοξους, φθονεροὺς, μὲ σπατάλες καὶ μὲ ἀμαρτωλὴ ζωὴ, οἱ ὁποῖοι τοῦ ἐναντιώθηκαν. Ὅπως τὴν αὐτοκράτειρα Εὐδοξία, τὸν Πρωθυπουργὸ Εὐτρόπιο, καὶ μερικοὺς Ἱεράρχες, οἱ ὁποῖοι δὲ δίστασαν νὰ συγκαλέσουν παράνομα μιὰ ψευτοσύνοδο στὴ Δρυ (προάστιο τῆς Χαλκηδόνας) τὸ 403 μ. Χ., γιὰ νὰ τὸν καθαιρέσουν καὶ νὰ τὸν ἐξορίσουν. Ὁ λαὸς ἐξεγέρθηκε, ἀλλὰ καὶ μέγας σεισμὸς συγκλόνησε ὅλη τὴν

Κωνσταντινούπολη, πού ἔσπασε ἀντικείμενα τῶν ἀνακτόρων, ὅπως μᾶς περιγράφει ὁ Παλλάδιος, καὶ ἔντρομη ἢ βασίλισσα ζήτησε ἀπὸ τὸν Ἀρκάδιο τὴν ἀνάκληση τῆς ἐξορίας τοῦ Χρυσοστόμου.

Δὲν ἄργησαν ὁμως δυστυχῶς καὶ πάλι νὰ δημιουργηθοῦν νέα ἐπεισόδια. Ἡ φιλόδοξη Εὐδοξία ἔστησε τὸν ἀνδριάντα τῆς ἔξω ἀπὸ τὸ ναὸ τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας, ὅπου γινόταν γιορτὲς μὲ μουσικὲς, πού ἐμπόδιζαν καὶ τὴ Θεία Λατρεία. Ὁ Ἅγιος τοὺς μίλησε καὶ τοὺς εἶπε ὅτι τὸ ἄγαλμα ἔπρεπε νὰ μετατεθεῖ σὲ ἄλλο σημεῖο τῆς πόλεως. Μόλις τὸ ἄκουσε αὐτὸ ἡ βασίλισσα ἐξεμάνη καὶ ζήτησε σύγκληση Συνόδου, γιὰ νὰ καταδικάσει ξανά τὸ Χρυσόστομο. Ἐγιναν τότε πολλὰ ἐπεισόδια, ὅπου καὶ τὸ βαπτιστήριο βάρηκε ἀπὸ αἶμα, καὶ μιὰ παράξενη φωτιὰ βγήκε ἀπὸ τὸ θρόνο τοῦ Χρυσοστόμου καὶ ἔφτασε μέχρι τὰ ἀνάκτορα.

Ὁ ταπεινὸς Ἀρχιεπίσκοπος, πού δὲν ἤθελε σχίσμα στὴν Ἐκκλησία, πῆρε τὸ δρόμο τῆς ἐξορίας. Σταθμοὶ αὐτῆς τῆς ἀληθινὰ μαρτυρικῆς πορείας ἦταν: ἡ Χαλκηδόνα, Νικομήδεια, Νίκαια, Ἄγκυρα, Καισάρεια, Κουκουσό, Ἀραβισσὸς καὶ Κόμανα.

Στὴν Κουκουσό ἔμεινε 3 χρόνια καὶ ἔγραψε 240 ἐξαίρετες ἐπιστολὲς σὲ διάφορα πρόσωπα. Καὶ νὰ σκεφτεῖ κανεὶς, ὅπως γράφει ὁ βιογράφος τοῦ Παλλάδιος, ὅτι τὸς ἔγραψε ἄρρωστος, μὲ πολλοὺς πόνους στὸ στομάχι καὶ τρεμουῦλες ἀπὸ τὸ δριμὺ ψύχος τοῦ χειμῶνα. Ἀκόμη καὶ μὲ τὸν κίνδυνο νὰ σφαγοῦν ἀπὸ τὶς συχνὲς ἐπιδρομὲς τῶν Ἰσαύρων. Τὸ μόνο παρήγορο ἦταν ὅτι τοῦ παραστάθηκαν στὴν ἐξορία πολλοὶ κληρικοὶ καὶ λαϊκοὶ, ὄχι ὁμως ὅλοι.

Τὸ θαυμαστὸ εἶναι ὅτι στὸ διάστημα αὐτὸ ὁ ἅγιος ἐνδιαφέρθηκε πολὺ καὶ γιὰ τὴν ἱεραποστολὴ, ἀπὸ τὴ Φοινίκη μέχρι τὴν Περσία καὶ γιὰ τὴν ἀπελευθέρωση τῶν αἰχμαλώτων τῶν Ἰσαύρων. Ἐγραψε τότε καὶ δύο θαυμάσιες διατριβές. Τὴν πρώτη **«Ὅτι τὸν ἑαυτὸν μὴ ἀδικοῦντα οὐδεὶς παραβλάψαι δύναται»** (Ὅταν δὲν ἀδικεῖς ὁ ἴδιος τὸν ἑαυτὸ σου, δὲν μπορεῖ νὰ σὲ βλάψει κανένας). Καὶ τὴν ἄλλη **«Πρὸς αὐτοὺς πού σκανδαλίστηκαν ἐξαιτίας τῶν δυσκολιῶν»**. Ὅταν τὰ ἔμαθαν αὐτὰ στὴν πρωτεύουσα, οἱ ἀντίπαλοί του, διέταξαν νὰ τὸν μεταφέρουν ἀπὸ τὴν Κουκουσό, στὴν πιὸ ἄγρια περιοχὴ στὴν Πιτυούντα, στοὺς πρόποδες τοῦ

Καυκάσου. Καὶ αὐτὰ ἐνῶ εἶχαν μπροστὰ τοὺς τὸν πρόσφατο θάνατο τῆς Εὐδοξίας, πάνω στὴ γέννα τοῦ παιδιοῦ τῆς.

Χωρὶς τώρα νὰ ἔχει καμία ἐπικοινωνία, καὶ μὲ τίς κακουχίες καὶ τὴ σκληρότητα τῶν φρουρῶν του, εἶχαν σκοπὸ νὰ πεθάνει καθ' ὁδόν. Γι' αὐτὸ καὶ παρέκαμψαν τὴν πόλη Κόμανα.

Ὅμως ὁ Θεὸς δὲ θέλησε νὰ συνεχιστεῖ ἄλλο ὁ Γολγοθὰς του. Ἔτσι ἔφτασαν καὶ διανυκτέρευσαν ἐκεῖ στὶς 13 Σεπτεμβρίου τοῦ 407 μ. Χ. Ἐδῶ ἔξω ἀπὸ τὰ Κόμανα ὑπῆρχε Ναὸς-προσκύνημα τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Βασιλίσκου (22 Μαΐου), τοπικοῦ ἐπισκόπου, ποὺ εἶχε μαρτυρήσει τὸ 311 μ. Χ. κατὰ τὸ διωγμὸ τοῦ Μαξιμίνου. Ὁ μάρτυς ἐμφανίστηκε σὲ ὄραμα στὸν ἱερὸ Χρυσόστομο καὶ τοῦ εἶπε: «**Θάρσει, ἀδελφὲ Ἰωάννη, αὐριον γὰρ ἅμα ἐσόμεθα**». (Παλλαδίου, Διάλογος ΙΑ'). Αὐριο θὰ εἴμαστε μαζί, δηλαδὴ στὴ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

Ξημερώνοντας ἢ 14^η Σεπτεμβρίου οἱ φρουροὶ ἐτοιμάστηκαν νὰ συνεχίσουν τὴν πορεία τους καὶ ἄρχισαν νὰ προχωροῦν, ἀλλὰ ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος δὲν μποροῦσε νὰ συνεχίσει. Τὸν γύρισαν βιαστικὰ στὸ ναὸ τοῦ ἁγίου Βασιλίσκου. Ὅταν συνῆλθε ζήτησε ἀπὸ τὸν τοπικὸ ἱερέα νὰ τοῦ φορέσει λευκὴ στολὴ καὶ κοινώνησε μὲ φόβο Θεοῦ «**Σῶμα καὶ Αἷμα Χριστοῦ**». Προσευχήθηκε θερμὰ, συγχώρεσε τοὺς ἐχθροὺς του καὶ κατέληξε μὲ τὴ συνηθισμένη του φράση: «**Δόξα τῷ Θεῷ πάντων ἕνεκεν. Ἀμήν**». Τάφηκε ἐκεῖ δίπλα στὸν ἅγιο Βασιλίσκο.

Στὴν Κωνσταντινούπολη ἡ ἀναταραχὴ ἦταν πολλὴ μεγάλη, ὥστε προκάλεσε σχίσμα καὶ ἀναγκάστηκαν οἱ ἐπίσκοποι νὰ τὸν μνημονεύουν στὰ Δίπτυχα.

Ὅταν δὲ ἔγινε ὁ Πρόκλος Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως, ἀποκατέστησε ὀριστικὰ καὶ θριαμβευτικὰ τὸν ἱερὸ Χρυσόστομο μαζί μὲ τὸν αὐτοκράτορα Θεοδόσιο Β', γιὸ τοῦ Ἀρκαδίου.

Ἔτσι στὶς 27 Ἰανουαρίου τοῦ 438 μ. Χ., ἔγινε πανηγυρικὰ ἡ ἀνακομιδὴ τῶν ἱερῶν λειψάνων του στὴν Κωνσταντινούπολη, ἐν μέσῳ μυριάδων λαοῦ στὸ λιμάνι, νὰ κρατοῦν λαμπάδες. Τὸ σῶμα τοῦ ἁγίου βρέθηκε τελείως ἀνέπαφο, ὅπως ἦταν ὅταν ἐκοιμήθη πρὸ 30 περίπου ἐτῶν, καὶ τοποθετήθηκε στὸ Ναὸ τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων μὲ ἐξαιρετικὴ τιμὴ, ὅπως ἄρμοζε στὸ μεγάλο Πατριάρχη καὶ Μάρτυρα τοῦ Χριστοῦ.

Ἄς σημειωθεῖ ὅτι ὁ αὐτοκράτορας Θεοδόσιος, γιὸς τοῦ Ἀρκαδίου καὶ τῆς Εὐδοξίας, ἔγραψε ἐπιστολὴ μετανοίας καὶ συγγνώμης, πρὸς τὸν ἤδη κοιμηθέντα Πατριάρχη, γιὰ τὶς ἀδικίες ποῦ τοῦ ἔγιναν, καὶ τοποθετήθηκε στὴ λάρνακα προκειμένου νὰ μετακινηθεῖ αὐτὴ, γιὰτὶ πρὶν ἦταν ἀσήκωτη. Τότε ἔπαυσε νὰ τρέμει καὶ ὁ τάφος τῆς Εὐδοξίας.

Ο ἅγιος δέχτηκε τὴ μετάνοιά τους.

Ἡ μνήμη του τιμᾶται στὶς 13 Νοεμβρίου.

Καὶ τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο τῆς Κωνσταντινουπόλεως τὸν τιμᾶει ἰδιαίτερα τὴν ἡμέρα αὐτὴ.

Τὸ Ἀπολυτίκιό του τὰ λέει ὅλα.

Ἡ τοῦ στόματός σου καθάπερ πυρρὸς ἐκλάμψασα χάρις, τὴν οἰκουμένην ἐφώτισεν, ἀφιλαργυρίας τῷ κόσμῳ θησαυροὺς ἐναπέθετο, τὸ ὕψος ἡμῖν τῆς ταπεινοφροσύνης ὑπέδειξεν· Ἀλλὰ σοῖς λόγοις παιδεύων, Πάτερ Ἰωάννη Χρυσόστομε, πρέσβευε τῷ Λόγῳ Χριστῷ τῷ Θεῷ, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Νὰ ἔχουμε τὴν εὐχὴ του καὶ τὶς πρεσβεῖες του.

Χάρτης τῆς ἐξουρίας τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου

Ἀρχιμανδρίτης Ἀθανάσιος Γ. Σουσόπουλος

Προϊστάμενος Ἱ. Ν. τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας

Ἀνατολῆς Ἰωαννίνων.